Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS BESLUT (femte avdelningen)

den 13 september 2017*

[Text rättad genom beslut av den 27 oktober 2017]

”Talan om ogiltigförklaring – Eruf – Nedsättning av finansiellt stöd – Interreg II/C-programmet ’Översvämning Rhen-Maas’ – Underlåtenhet att iaktta beslutsfristen – Åsidosättande av väsentliga formföreskrifter – Talan som är uppenbart välgrundad”

I mål T-119/10,

Konungariket Nederländerna, inledningsvis företrätt av Y. de Vries, J. Langer och C. Wissels, därefter av J. Langer och M. Bulterman och B. Koopman, samtliga i egenskap av ombud,

sökande,

med stöd av

Konungariket Belgien, inledningsvis företrätt av M. Jacobs och T. Materne, därefter av M. Jacobs och J.-C. Halleux, samtliga i egenskap av ombud,

och av

Republiken Frankrike, inledningsvis företrätt av G. de Bergues och B. Messmer, därefter av J. Bousin och D. Colas, båda i egenskap av ombud,

intervenienter,

mot

[I rättad lydelse enligt beslut av den 27 oktober 2017] **Europeiska kommissionen**, företrädd av W. Roels och A. Steiblytė, båda i egenskap av ombud,

svarande,

angående en talan enligt artikel 263 FEUF om ogiltigförklaring av kommissionens beslut K(2009)10712 av den 23 december 2009 om nedsättning av det stöd som Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) beviljat inom ramen för programmet för gemenskapsinitiativet Interreg II/C ”Översvämning Rhen-Maas” i Konungariket Belgien, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Frankrike, Storhertigdömet Luxemburg och Konungariket Nederländerna på grundval av kommissionens beslut K(97)3742 av den 18 december 1997 (Eruf nr 970010008).

meddelar

* Rättegångsspråk: nederländska.

TRIBUNALEN (femte avdelningen),

sammansatt av ordföranden D. Gratsias, samt domarna I. Labucka (referent) och I. Ulloa Rubio,

justitiesekreterare: E. Coulon,

följande

Beslut

Tillämpliga bestämmelser

1 För programperioderna 1989–1993 och 1994–1999 meddelades bestämmelserna om strukturfonder (bland annat avseende mål, program, betalningar, förvaltning och kontroll och finansiella korrigeringar) bland annat i rådets förordning (EEG) nr 2052/88 av den 24 juni 1988 om strukturfondernas uppgifter och effektivitet och om samordningen av deras verksamhet dels inbördes, dels med Europeiska investeringsbankens och andra befintliga finansieringsorgans verksamhet (EGT L 185, 1988, s. 9), vilken ändrats bland annat genom rådets förordning (EEG) nr 2081/93 av den 20 juli 1993 (EGT L 193, 1993, s. 5), och rådets förordning (EEG) nr 4253/88 av den 19 december 1988 om tillämpningsföreskrifter för förordning (EEG) nr 2052/88 om strukturfondernas uppgifter och effektivitet och om samordningen av deras verksamhet dels inbördes, dels med Europeiska investeringsbankens och andra befintliga finansieringsorgans verksamhet (EGT L 374, 1988, s. 1), vilken ändrades genom rådets förordning (EEG) nr 2082/93 av den 20 juli 1993 (EGT L 193, 1993, s. 20).

2 I artikel 24 i förordning nr 4253/88 föreskrivs följande:

”1. Om en verksamhet eller åtgärd inte förefaller berättigad till vare sig en del av eller hela det tilldelade stödet skall kommissionen genomföra en lämplig granskning av fallet inom ramen för partnerskapet och särskilt begära att medlemsstaten eller de myndigheter som den utser att genomföra åtgärden framlägger sina kommentarer inom en fastställd tidsgräns.

2. Efter granskningen får kommissionen reducera eller suspendera stödet till den berörda verksamheten eller åtgärden om granskningen visar någon överträdelse eller väsentlig förändring som påverkar villkoren för att genomföra verksamheten eller åtgärden och för vilken man inte ansökt om kommissionens godkännande.

…”

3 Förordningarna nr 2052/88 och nr 4253/88 ersattes med verkan från den 1 januari 2000 av rådets förordning (EG) nr 1260/1999 av den 21 juni 1999 om allmänna bestämmelser för strukturfonderna (EGT L 161, 1999, s. 1).

4 Enligt artikel 52.1 i förordning nr 1260/1999 ska denna förordning inte påverka vare sig fullföljande eller ändring, inklusive helt eller delvis upphävande, av en stödform som rådet eller kommissionen har godkänt på grundval av förordningarna nr 2052/88 och nr 4253/88 och varje annan lagstiftning som är tillämplig på denna stödåtgärd den 31 december 1999.

5 Förordning nr 1260/99 upphävdes genom rådets förordning (EG) nr 1083/2006 av den 11 juli 2006 om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden (EUT L 210, 2006, s. 25).

6 I artikel 100 i förordning nr 1083/2006, med rubriken ”Förfarande”, föreskrivs följande:

”1. Innan kommissionen fattar beslut om en finansiell korrigering, skall den inleda förfarandet genom att underrätta medlemsstaten om sina preliminära slutsatser och begära att medlemsstaten lämnar synpunkter inom två månader. Om kommissionen föreslår en finansiell korrigering som grundar sig på en extrapolering eller ett schablonbelopp, skall medlemsstaten ges möjlighet att genom en granskning av den berörda dokumentationen, visa att oegentlighetens faktiska omfattning var mindre än enligt kommissionens bedömning. I samförstånd med kommissionen får medlemsstaten begränsa omfattningen av granskningen till en lämplig andel eller ett lämpligt urval av den berörda dokumentationen. Utom i motiverade fall får tidsfristen för denna granskning inte överskrida ytterligare en tvåmånadersperiod efter den tvåmånadersperiod som avses i första stycket.

2. Kommissionen skall ta hänsyn till det bevismaterial som medlemsstaterna tillhandahåller inom de tidsfrister som anges i punkt 1.

3. Om medlemsstaten invänder mot kommissionens preliminära slutsatser, skall den inbjudas till överläggningar hos kommissionen, där båda parter i ett samarbete grundat på partnerskapet skall anstränga sig att nå en uppgörelse om synpunkterna och de slutsatser som kan dras av dessa.

4. Om en överenskommelse nås får medlemsstaten använda de berörda gemenskapsmedlen på nytt i överensstämmelse med artikel 98.2 andra stycket.

5. Om ingen överenskommelse nås, skall kommissionen fatta beslut om den finansiella korrigeringen inom sex månader från dagen för överläggningarna, med beaktande av all information och alla synpunkter som lagts fram under förfarandets gång. Om det inte hålls några överläggningar, skall sexmånadersperioden börja löpa två månader efter dateringen av det inbjudningsbrev som skickades av kommissionen.”

7 I artikel 105.1 i förordning nr 1083/2006, med rubriken ”Övergångsbestämmelser”, anges följande:

”Denna förordning skall inte påverka vare sig fullföljande eller ändring, inklusive helt eller delvis upphävande, av stöd som medfinansieras av strukturfonderna eller av ett projekt som medfinansieras av Sammanhållningsfonden och som kommissionen har godkänt på grundval av förordningarna (EEG) nr 2052/88 […], (EEG) nr 4253/88 […], (EG) nr 1164/94 […] och (EG) nr 1260/1999 eller varje annan lagstiftning som gäller för det stödet den 31 december 2006 och som följaktligen skall fortsätta att gälla för det stödet eller dessa projekt tills de har avslutats.”

8 I artikel 108 i förordning nr 1083/2006, med rubriken ”Ikraftträdande”, föreskrivs följande:

”Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Bestämmelserna i artiklarna 1–16, 25–28, 32–40, 47–49, 52–54, 56, 58–62, 69–74, 103–105 samt 108 skall tillämpas från och med dagen för förordningens ikraftträdande endast för program för perioden 2007–2013. Övriga bestämmelser skall tillämpas från och med den 1 januari 2007.”

9 Förordning nr 1083/2006 upphävdes genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden (EUT L 347, 2013, s. 320, och rättelse i EUT L 200, 2016, s.140).

10 Vad gäller finansiella korrigeringar föreskrivs följande i artikel 145 i förordning nr 1303/2013:

”1. Innan kommissionen fattar beslut om en finansiell korrigering, ska den inleda förfarandet genom att underrätta medlemsstaten om sina preliminära slutsatser från granskningen och begära att medlemsstaten lämnar synpunkter inom två månader.

2. Om kommissionen föreslår en finansiell korrigering som grundar sig på en extrapolering eller ett schablonbelopp, ska medlemsstaten ges möjlighet att genom en granskning av den berörda dokumentationen visa att oriktighetens faktiska omfattning är mindre än vad kommissionen bedömt. Efter överenskommelse med kommissionen får medlemsstaten begränsa granskningen till att omfatta en lämplig andel eller ett urval av berörd dokumentation. Utom i vederbörligen motiverade fall får tidsfristen för den granskningen inte överskrida ytterligare en tvåmånadersperiod efter den tvåmånadersperiod som avses i punkt 1.

3. Kommissionen ska beakta det bevismaterial som lämnas av medlemsstaterna inom de tidsfrister som anges i punkterna 1 och 2.

4. Om medlemsstaten inte godtar kommissionens preliminära slutsatser ska den inbjudas till överläggningar hos kommissionen, för att säkerställa att alla relevanta uppgifter och synpunkter är tillgängliga och beaktas när kommissionen ska dra sina slutsatser om att göra en finansiell korrigering.

5. Om en överenskommelse nås och utan att det påverkar punkt 7 i den här artikeln får medlemsstaten använda berörda medel eller [Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)] på nytt i enlighet med artikel 143.3.

6. För att göra en finansiell korrigering ska kommissionen genom genomförandeakter fatta beslut inom sex månader efter överläggningarna eller efter att ha mottagit kompletterande uppgifter, om medlemsstaten går med på att lämna in sådana kompletterande uppgifter efter överläggningarna. Kommissionen ska beakta alla uppgifter och synpunkter som framkommit under förfarandet. Om det inte hålls några överläggningar ska sexmånadersperioden börja löpa två månader efter dateringen av kommissionens inbjudan till överläggningar.

7. Om kommissionen, vid utförandet av sina uppgifter enligt artikel 75, eller Europeiska revisionsrätten upptäcker oriktigheter som visar på allvarliga brister i förvaltnings- och kontrollsystemens förmåga att fungera effektivt ska den finansiella korrigeringen leda till att stödet från fonderna eller EHFF till det operativa programmet minskas.

Det första stycket ska inte tillämpas på allvarliga brister i ett förvaltnings- och kontrollsystems sätt att fungera som, fram till den dag då de upptäcks av kommissionen eller Europeiska revisionsrätten,

a) angetts i den förvaltningsförklaring, den årliga kontrollrapport eller det revisionsuttalande, som lämnats in till kommissionen i enlighet med artikel 59.5 i budgetförordningen, eller i andra revisionsrapporter från den förvaltande myndigheten till kommissionen eller som varit föremål för lämpliga åtgärder, eller

b) varit föremål för lämpliga korrigerande åtgärder från medlemsstatens sida.

Bedömningen av allvarliga brister i förvaltnings- och kontrollsystemens sätt att fungera ska grunda sig på den lagstiftning som var tillämplig när de relevanta förvaltningsförklaringarna, årliga kontrollrapporterna och revisionsuttalandena lämnades in.

När kommissionen beslutar om en finansiell korrigering ska den

a) respektera proportionalitetsprincipen genom att ta hänsyn till den allvarliga arten och omfattningen av bristen ett förvaltnings- och kontrollsystems sätt att fungera samt dess ekonomiska följder för unionens budget,

b) när det gäller tillämpningen av en schablonsats eller extrapolerad korrigering, utesluta oriktiga utgifter som tidigare upptäckts av medlemsstaten som har varit föremål för en anpassning av räkenskaperna i enlighet med artikel 139.10 samt utgifter som är föremål för en pågående granskning av huruvida de är lagliga och korrekta enligt artikel 137.2,

c) ta hänsyn till schablonsatser eller extrapolerade korrigeringar som tillämpats på utgifterna av medlemsstaten på grund av andra allvarliga brister som upptäckts av medlemsstaten vid fastställandet av den kvarstående risken för unionens budget.

8. De fondspecifika bestämmelserna för EHFF får innehålla ytterligare krav på finansiella korrigeringar som avses i artikel 144.7.”

11 Artikel 152 i förordning nr 1303/2013 har följande lydelse:

”1. Denna förordning ska inte påverka det fortsatta genomförandet eller ändringar, inklusive helt eller delvis upphörande av stöd som har godkänts av kommissionen på grundval av förordning (EG) nr 1083/2006 eller någon annan lagstiftning som är tillämplig på detta stöd den 31 december 2013 och som följaktligen därefter ska tillämpas på detta stöd eller på de berörda insatserna till dess att de avslutas. Med avseende på tillämpningen av denna punkt ska stöd omfatta operativa program och större projekt.

2. Ansökningar om stöd som gjorts eller godkänts enligt förordning (EG) nr 1083/2006 ska förbli giltiga.

3. En medlemsstat som använder sig av den möjlighet som föreskrivs i artikel 123.3 får ansöka hos kommissionen om att den förvaltande myndigheten ska utföra den attesterande myndighetens uppgifter genom undantag från artikel 59.1 b i förordning (EG) nr 1083/2006 för motsvarande operativa program som genomförs på grundval av förordning (EG) nr 1083/2006. Ansökan ska åtföljas av en bedömning som gjorts av revisionsmyndigheten. Om kommissionen på grundval av uppgifter som revisionsmyndigheten ställt till förfogande och sina egna revisioner konstaterar att dessa operativa programs förvaltnings- och kontrollsystem fungerar effektivt och att funktionen inte kommer att försämras av att den förvaltande myndigheten utför den attesterande myndighetens uppgifter, ska den underrätta medlemsstaten om sitt godkännande inom två månader från och med dagen för mottagande av ansökan.”

12 I artikel 153 i förordning nr 1303/2013 anges följande:

”1. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 152 ska förordning (EG) nr 1083/2006 upphöra att gälla med verkan från den 1 januari 2014.

2. Hänvisningar till den upphävda förordningen ska anses som hänvisningar till den här förordningen och ska läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga VIb.”

13 I artikel 154 i förordning nr 1303/2013 föreskrivs följande:

”Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artiklarna 20–24, 29.3, 38.1 a, 58, 60, 76–92, 118, 120, 121 och 129–147 ska tillämpas från och med den 1 januari 2014.

Artiklarna 39.2 sjunde stycket andra meningen och 76 femte stycket ska tillämpas från och med den dag då ändringen av budgetförordningen avseende tillbakadragande av anslagna belopp har trätt i kraft.”

Bakgrund till tvisten

14 Genom beslut K(97)3742 av den 18 december 1997 beviljade Europeiska gemenskapernas kommission den samlade programplaneringen om beviljande av ett stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) till ett åtgärdsprogram inom ramen gemenskapsinitiativet Interreg II/C, till förmån för områden som omfattas av målen nr 1, 2 och 5 b och andra områden i Konungariket Belgien, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Frankrike, Storhertigdömet Luxemburg och Konungariket Nederländerna, och fastställde att beloppet från Eruf skulle uppgå till maximalt 137 118 000 euro.

15 Genom kommissionens beslut K(2000)300, av den 25 februari 2000 höjdes detta maximala belopp till 141 077 000 euro.

16 Genom en skrivelse av den 21 mars 2003 begärde de nederländska myndigheterna en slutlig utbetalning.

17 Från juni 2004 till mars 2005 gjorde kommissionen ett antal kontrollbesök inom ramen för sin slutrevision av de program som samfinansierats av Eruf under programperioden 1994–1999.

18 Genom skrivelser av den 7 september 2005 och den 24 januari 2006 ingav kommissionen sin revisionsrapport. Den nederländska språkversionen översändes till de nederländska myndigheterna den 7 februari 2006 och uppvisade vissa oegentligheter.

19 De nederländska myndigheterna framlade sina kommentarerer till denna revisionsrapport och lämnade kompletterande uppgifter.

20 Genom skrivelse av den 14 maj 2008 inkom kommissionen med den slutliga revisionsrapporten till de nederländska myndigheterna i enlighet med artikel 24 i förordning nr 4253/88. Den nederländska versionen översändes till de nederländska myndigheterna den 15 september 2008.

21 Efter att överläggningar hade hållits den 23 februari 2009, inkom de nederländska myndigheterna med nya uppgifter.

22 Genom beslut K(2009)10712 av den 23 december 2009 om nedsättning av det stöd som Eruf beviljat inom ramen för programmet för gemenskapsinitiativet Interreg II/C ”Översvämning Rhen-Maas” i Konungariket Belgien, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Frankrike, Storhertigdömet Luxemburg och Konungariket Nederländerna på grundval av kommissionens beslut K(97)3742 av den 18 december 1997 (Eruf nr 970010008), satte kommissionen ned det totala stöd som Eruf beviljat med 7 066 643 euro (nedan kallat det angripna beslutet).

Förfarandet och parternas yrkanden

23 Konungariket Nederländerna väckte förevarande talan genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 5 mars 2010.

24 Den 11 augusti 2010 anmodade tribunalen rättegångsdeltagarna att yttra sig över en eventuell vilandeförklaring av förfarandet i förevarande mål, antingen fram till utgången av fristerna för att överklaga de avgöranden av tribunalen varigenom målen T-265/08, Tyskland/kommissionen, och T-270/08, Tyskland/kommissionen avgörs slutligt, eller till dess att domstolen meddelat avgöranden i målen om överklagande av avgörandena av avgörandena i dessa mål.

25 Genom beslut av ordföranden på tribunalens fjärde avdelning av den 13 september 2010 beslutades att förfarandet i förevarande mål skulle vilandeförklaras, antingen fram till utgången av fristerna för att överklaga de avgöranden av tribunalen varigenom målen T-265/08, Tyskland/kommissionen och T-270/08, Tyskland/kommissionen avgörs slutligt, eller till dess att tribunalen meddelat avgöranden i målen om överklagande av avgörandena i dessa mål.

26 Den 24 juni 2015 meddelade domstolen domen Tyskland/kommissionen (C-549/12 P och C-54/13 P, EU:C:2015:412) (nedan kallad domen i målet om överklagande), genom vilken domstolen ogiltigförklarade de beslut om finansiell korrigering som prövats i dessa mål, avseende finansieringsprogram före år 2000 och ex officio prövade frågan huruvida kommissionen åsidosatt den frist på sex månader som föreskrivs i artikel 100.5 i förordning nr 1083/2006.

27 Genom domen i målet om överklagande upphävdes även domen av den 19 september 2012, Tyskland/kommissionen (T-265/08, EU:T:2012:434), och domen av den 21 november 2012, Tyskland/kommissionen (T-270/08, ej publicerad, EU:T:2012:612), då tribunalen hade ogillat den talan som väckts av Förbundsrepubliken Tyskland.

28 Den 2 juli 2015 anmodade tribunalen rättegångsdeltagarna att yttra sig över hur förevarande mål eventuellt påverkas av domen i målet om överklagande.

29 Den 13 och den 15 juli 2015 inkom Konungariket Nederländerna och kommissionen med sina respektive yttranden.

30 Konungariket Nederländerna har i sitt skriftliga yttrande gjort gällande att det angripna beslutet ska ogiltigförklaras, eftersom kommissionen åsidosatte den tidsfrist på sex månader som föreskrivs i artikel 100.5 i förordning nr 1083/2006.

31 Kommissionen har för sin del uppmärksammat överklagandena mot domen av den 20 januari 2015, Spanien/kommissionen (T-111/12, ej publicerad, EU:T:2015:28), och domen av den 20 januari 2015, Spanien/kommissionen (T-109/12, ej publicerad, EU:T:2015:29), genom vilka tribunalen ogiltigförklarade besluten om finansiella korrigeringar i samband med finansieringsprogram före år 2000 för att kommissionen åsidosatt den tidsfrist på sex månader som föreskrivs i artikel 100.5 i förordning nr 1083/2006.

32 Konungariket Belgien och Republiken Frankrike ansökte, genom handlingar som inkom till tribunalens kansli den 20 respektive den 28 maj 2015, om att få intervenera till stöd för Konungariket Nederländernas yrkanden i förevarande mål. Genom beslut av den 4 augusti 2015 biföll ordföranden på tribunalens fjärde avdelning dessa interventionsansökningar.

33 Konungariket Belgien och Republiken Frankrike inkom med sina interventionsinlagor och parterna inkom med sina yttranden om dessa inom de fastställda fristerna.

34 Den 16 december 2015 anmodade tribunalen rättegångsdeltagarna att yttra sig om hur förevarande mål eventuellt påverkas av att kommissionens överklaganden av domen av den 20 januari 2015, Spanien/kommissionen (T-111/12, ej publicerad, EU:T:2015:28), domen av den 20 januari 2015, Spanien/kommissionen (T-109/12, ej publicerad, EU:T:2015:29), och domen av den 15 juli 2015, Portugal/kommissionen (T-314/13, ej publicerad, EU:T:2015:493).

35 Genom skrivelser av den 22 december 2015 och den 4 januari 2016 meddelade kommissionen respektive Konungariket Nederländerna att de inte framförde några invändningar mot vilandeförklaringen av detta mål i väntan på att domstolen meddelade avgörande i målen C-139/15 P och C-140/15 P, kommissionen/Spanien, och C-495/15 P, kommissionen/Portugal.

36 Genom beslut av den 12 januari 2016 beslutade ordföranden på tribunalens fjärde avdelning att vilandeförklara förevarande mål till dess att domstolen meddelat avgöranden i målen C-139/15 P och C-140/15 P, kommissionen/Spanien, och C-495/15 P, kommissionen/Portugal.

37 Genom domen av den 21 september 2016, kommissionen/Spanien (C-139/15 P, EU:C:2016:707), och domen av den 21 september 2016, kommissionen/Spanien (C-140/15 P, EU:C:2016:708), ogillade domstolen överklagandena av domen av den 20 januari 2015, Spanien/kommissionen (T-111/12, ej publicerad, EU:T:2015:28), och domen av den 20 januari 2015, Spanien/kommissionen (T-109/12, ej publicerad, EU:T:2015:29).

38 I samband med att sammansättningen av tribunalens avdelningar ändrades, förordnades referenten att tjänstgöra på femte avdelningen, och målet tilldelades följaktligen denna avdelning.

39 Genom skrivelse av den 27 oktober 2016 inkom Konungariket Nederländerna med en ansökan till tribunalen om återupptagande av förfarandet, i vilket Konungariket Nederländerna upprepade den ståndpunkt Konungariket Nederländerna uttryckte i sin skrivelse av den 13 juli 2015 och begärde att tribunalen skulle meddela sitt avgörande i förevarande mål enligt artikel 132 i tribunalens rättegångsregler.

40 Genom beslut av domstolens ordförande av den 10 november 2016, kommissionen/Portugal (C-495/15 P, ej publicerat, EU:C:2016:907), avskrevs mål C-495/15 P från domstolens register på grund av att kommissionen återkallat sin talan.

41 Den 11 november 2016 meddelade kommissionen tribunalen att den inte framförde några invändningar mot återupptagandet av förfarandet.

42 Genom beslut av den 1 december 2016 upplyste ordföranden på tribunalens femte avdelning rättegångsdeltagarna om att förfarandet skulle återupptas.

43 Den 20 december 2016 anmodade tribunalen rättegångsdeltagarna att yttra sig om hur förevarande mål eventuellt påverkas av domen av den 21 september 2016, kommissionen/Spanien (C-139/15 P, EU:C:2016:707), och domen av den 21 september 2016, kommission/Spanien (C-140/15 P, EU:C:2016:708).

44 Genom skrivelse av den 22 december 2016 gjorde kommissionen, inom ramen för sitt yttrande, gällande att tribunalen förfogade över samtliga uppgifter som var nödvändiga för att meddela dom i förevarande mål.

45 Genom skrivelse som inkom samma dag meddelade Konungariket Nederländerna tribunalen att det inte begärde muntlig förhandling och anmodade på nytt tribunalen meddela sitt avgörande i förevarande mål enligt artikel 132 i rättegångsreglerna och påpekade att kommissionen inte hade beaktat den tidsfrist på sex månader som föreskrivs i artikel 100.5 i förordning nr 1083/2006.

46 Genom skrivelser av den 5 och den 9 januari 2017 meddelade Konungariket Belgien och Republiken Frankrike att även de ansåg att kommissionen inte hade beaktat den stadgade fristen och att det angripna beslutet följaktligen skulle ogiltigförklaras på grund av detta.

47 Den 10 mars 2017 anmodade tribunalen rättegångsdeltagarna att inkomma med yttranden avseende att tribunalen ex officio, enligt artikel 132 i rättegångsreglerna, hade tagit upp en grund enligt vilken det gjorts gällande att kommissionen åsidosatt väsentliga formföreskrifter.

48 Den 21 mars 2017 inkom Konungariket Nederländerna och kommissionen med sina yttranden.

49 Kommissionen har gjort gällande att tribunalen kunde fastställa, genom beslut enligt artikel 132 i rättegångsreglerna, att det är uppenbart att talan är välgrundad. Även Konungariket Nederländerna har gjort gällande att tribunalen kunde fastställa, genom beslut enligt artikel 132 i rättegångsreglerna, att det är uppenbart att talan är välgrundad.

50 Samma dag gjorde Konungariket Belgien gällande att tribunalen ex officio borde pröva grunden avseende kommissionens åsidosättande av väsentliga formföreskrifter.

51 Den 22 mars 2017 inkom Republiken Frankrike med sitt yttrande och gjorde gällande att tribunalen under dessa omständigheter kunde fastställa att det är uppenbart att talan är välgrundad, genom beslut enligt artikel 132 i rättegångsreglerna.

52 Konungariket Nederländerna har, med stöd av Konungariket Belgien och Republiken Frankrike, yrkat att tribunalen ska

– ogiltigförklara det angripna beslutet, och

– förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

53 Kommissionen har yrkat att tribunalen ska

– ogilla talan, och

– förplikta Konungariket Nederländerna att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

54 Domstolen ska inledningsvis pröva Konungariket Nederländernas yrkande om ogiltigförklaring av det angripna beslutet i den mån detta beslut avser Konungariket Nederländerna, eftersom de grunder som Konungariket Nederländerna anfört avser deras egen situation.

55 I artikel 132 i rättegångsreglerna anges att när domstolen eller tribunalen redan har avgjort en eller flera rättsfrågor som är identiska med dem som aktualiseras genom grunderna för talan och tribunalen konstaterar att omständigheterna i målet är klarlagda, får tribunalen, efter det att den skriftliga delen av förfarandet har avslutats, på förslag av referenten och efter att ha hört rättegångsdeltagarna, genom ett särskilt uppsatt beslut som är motiverat, fastställa att det är uppenbart att talan är välgrundad. I beslutet ska hänvisas till relevant rättspraxis.

56 I det nu aktuella målet finner tribunalen att villkoren för att tillämpa artikel 132 i rättegångsreglerna är uppfyllda. Den beslutar därför att avgöra målet utan vidare handläggning.

57 I sitt skriftliga yttrande har Konungariket Nederländerna, med stöd av Konungariket Belgien och Republiken Frankrike, gjort gällande att det angripna beslutet ska ogiltigförklaras, eftersom det antogs efter det att den frist på sex månader som föreskrivs i artikel 100.5 i förordning nr 1083/2006 löpt ut.

58 Kommissionen har för sin del för det första gjort gällande att förordning nr 1083/2006 inte utgör den relevanta rättsliga ramen för bedömningen av vilka handläggningsregler som är tillämpliga på besluten om finansiell korrigering för program före 2007–2013.

59 Kommissionen har framhållit att den förordning som är relevant för bedömningen av huruvida väsentliga formföreskrifter har åsidosatts i förevarande mål är förordning nr 4253/88. I artikel 24 i denna förordning fastställs inte någon frist för att anta beslut om finansiell korrigering.

60 Under förutsättning att förordning nr 1083/2006 är tillämplig i målet har kommissionen preciserat att de frister som fastställs i artikel 100.5 i denna förordning endast avser program efter den 1 januari 2007 och inte kan tillämpas på program före detta datum.

61 Kommissionen har tillagt att det av artikel 105 i förordning nr 1083/2006 följer att medfinansierade projekt som godkänts inom ramen för ett tidigare system ska fortsätta att omfattas av detta system tills de har avslutats.

62 Enligt kommissionen utgör handläggningsreglerna och de materiella bestämmelserna en oupplöslig helhet och de tidsfrister som fastställs i artikel 100.5 i förordning nr 1083/2006 kan inte tillämpas retroaktivt.

63 I detta hänseende ska det tilläggas att Konungariket Nederländerna har åberopat en grund avseende åsidosättande av artikel 100.5 i förordning nr 1083/2006, inte i sin ansökan utan i sitt yttrande över hur detta mål enligt deras mening påverkar domen i målet om överklagande, vilket innebär att denna grund ska betraktas som en ny grund.

64 Oberoende av huruvida en sådan grund kan godtas ska det dock konstateras att underlåtenhet att iaktta handläggningsregler för antagande av en rättsakt som går någon emot utgör ett åsidosättande av väsentliga formföreskrifter, vilket unionsdomstolen ska pröva ex officio (se dom av den 4 september 2014, Spanien/kommissionen, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, punkt 103 och där angiven rättspraxis, och dom av den 4 september 2014, Spanien/kommissionen, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, punkt 103 och där angiven rättspraxis).

65 Det ska härvidlag erinras om att unionsdomstolen enligt fast rättspraxis inte, förutom i särskilda fall, däribland dem som föreskrivs i unionsdomstolarnas rättegångsregler, kan meddela sitt avgörande med stöd av en rättslig grund som prövats ex officio, ens om det rör sig om tvingande rätt, utan att dessförinnan ha berett parterna tillfälle att yttra sig över grunden (se domen i målet om överklagande, punkt 93 och där angiven rättspraxis).

66 Vad för det första gäller frågan om den frist inom vilken ett beslut om finansiell korrigering ska antas, anmodade tribunalen emellertid rättegångsdeltagarna att yttra sig, som en åtgärd för processledning, vilken vidtogs efter det att domen i målet om överklagande meddelats. Genom denna dom ogiltigförklarade domstolen besluten om finansiell korrigering i fråga avseende finansieringsprogram före år 2000, varvid den ex officio prövade frågan huruvida kommissionen åsidosatt den sexmånadersfrist som föreskrivs i artikel 100.5 i förordning nr 1083/2006.

67 För det andra antog tribunalen en andra åtgärd för processledning efter domen av den 21 september 2016, kommissionen/Spanien (C-139/15 P, EU:C:2016:707) och domen av den 21 september 2016, kommissionen/Spanien (C-140/15 P, EU:C:2016:708).

68 Det kan således konstateras att rättegångsdeltagarna bereddes tillfälle att yttra sig avseende tillämpningen av den tidsfrist som föreskrivs i artikel 100.5 i förordning nr 1083/2006.

69 Vad vidare gäller frågan om vilka bestämmelser som är tillämpliga i förevarande mål, erinrar domstolen om att förordning nr 4253/88 upphävdes genom förordning nr 1260/1999 med verkan från den 1 januari 2000. Förordning nr 1260/1999 upphävdes med verkan från den 1 januari 2007 genom förordning nr 1083/2006, vilken upphävdes genom förordning nr 1303/2013 med verkan från den 1 januari 2014.

70 Det ska således konstateras att förordning nr 1303/2013 inte kan tillämpas i förevarande mål, eftersom det angripna beslutet antogs 2009.

71 Vad vidare gäller förordning nr 1083/2006 följer det visserligen av artikel 108 andra meningen i denna förordning att vissa av bestämmelserna i denna förordning ska tillämpas på finansieringsprogram för perioden 2007–2013. I denna förordning anges dock även att dess artikel 100 om förfarandefrister ska tillämpas från och med den 1 januari 2007, utan att det anges närmare vilken finansieringsperiod som avses.

72 Det ska tilläggas att artikel 100 i förordning nr 1083/2006 även är tillämplig på program före perioden 2007–2013, enligt den princip enligt vilken handläggningsregler blir omedelbart tillämpliga (dom av den 4 september 2014, Spanien/kommissionen, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, punkt 98, dom av den 4 september 2014, Spanien/kommissionen, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, punkt 98, dom av den 22 oktober 2014, Spanien/kommissionen, C-429/13 P, EU:C:2014:2310, punkt 31, dom av den 4 december 2014, Spanien/kommissionen, C-513/13 P, ej publicerad, EU:C:2014:2412, punkt 48 och dom av den 24 juni 2015, Spanien/kommissionen, C-263/13 P, EU:C:2015:415, punkt 53, se även, för ett liknande resonemang, domen i målet om överklagande, punkt 84).

73 Denna praxis har dessutom bekräftats i domen av den 21 september 2016, kommissionen/Spanien (C-139/15 P, EU:C:2016:707, punkt 89), och domen av den 21 september 2016, kommissionen/Spanien (C-140/15 P, EU:C:2016:708, punkt 89), vilket kommissionen inte har bestritt.

74 Det förfarande som ledde till antagandet av det angripna beslutet om ändring av det finansiella stöd som beviljats Konungariket Nederländerna för finansieringsperioden 1994–1999 pågick 2004–2009.

75 Kommissionen var således, vid antagandet av det angripna beslutet, skyldig att iaktta den sexmånadersfrist som föreskrivs i artikel 100.5 i förordning nr 1083/2006.

76 Det ska i detta hänseende preciseras att kommissionen, vid tillämpningen av denna bestämmelse, är skyldig att pröva den finansiella korrigeringen inom sex månader efter överläggningarna med representanterna för medlemsstaten i fråga, om denna medlemsstat inte godtagit kommissionens preliminära slutsatser. Om det inte hålls några överläggningar ska sexmånadersperioden börja löpa två månader efter tidpunkten för kommissionens inbjudan.

77 När medlemsstaten inte godtar kommissionens preliminära slutsatser utgör således kommissionens inbjudan till överläggningar eller överläggningarna i sig i vissa fall startpunkten för beräkningen av tidsfristen.

78 För det första framgår det av handlingarna i förevarande mål att överläggningar hölls i Bryssel (Belgien) den 23 februari 2009 mellan kommissionen och representanterna för Konungariket Nederländerna.

79 För det andra ska det konstateras att det angripna beslutet antogs den 23 december 2009, det vill säga tio månader efter överläggningarna, vilket kommissionen inte har bestritt.

80 Kommissionen underlät således att iaktta den sexmånadersfrist som anges i artikel 100.5 i förordning nr 1083/2006.

81 Det är följaktligen uppenbart att talan är välgrundad. Det angripna beslutet ogiltigförklaras i den mån det avser Konungariket Nederländerna.

Rättegångskostnader

82 Enligt artikel 134.1 i rättegångsreglerna ska tappande rättegångsdeltagare förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Sökanden har yrkat att kommissionen ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom kommissionen har tappat målet, ska sökandens yrkande bifallas.

83 Konungariket Belgien och Republiken Frankrike ska bära sina rättegångskostnader i enlighet med artikel 138.1 i rättegångsreglerna.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (femte avdelningen)

följande:

1) Kommissionens beslut K(2009) 10712 av den 23 december 2009 om nedsättning av det stöd som Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) beviljat inom ramen för programmet för gemenskapsinitiativet Interreg II/C ”Översvämning Rhen-Maas” i Konungariket Belgien, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Frankrike, Storhertigdömet Luxemburg och Konungariket Nederländerna på grundval av kommissionens beslut K(97)3742 av den 18 december 1997 (Eruf nr 970010008), ogiltigförklaras i den del det avser Konungariket Nederländerna.

2) Europeiska kommissionen ska ersätta rättegångskostnaderna.

3) Konungariket Belgien och Republiken Frankrike ska bära sina rättegångskostnader.

Luxemburg den 13 september 2017

Justitiesekreterare
E. Coulon

Ordförande
D. Gratsias